

ŞİRKET PROFİLİ
NOBEL İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş.

NET SATIŞ

586,6 MİLYON TL

FVÖK

160,5 MİLYON TL

NET SATIŞ DEĞİŞİMİ

% 30,8

ÇALIŞAN SAYISI

1.375

'BIYOTEKNOLOJİ, STRATEJİK ÖNCELİĞİMİZ'

SIRA 375

Doğu Avrupa'dan Moğolistan'a, Balkanlar'dan Afrika'ya Türk ilaç markası olarak **Nobel İlaç**, milli ilaç yatırımlarıyla sağlık sektörünün kanaat önderi. **Nobel İlaç** Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Ulusoy, gelecekte Nobel'i, çok uluslu şirket statüsünde, orijinal molekül keşifleriyle insanlığın yararına çalışan bir Türk şirketi olarak görmek istediğini söylüyor.

ŞULE LALELİ

500

Ulkar Holding ve
Nobel İlaç Yönetim
Kurulu Başkanı
Hasan Ulusoy

NOBEL İLAÇ 'BIYOTEKNOLOJİ, STRATEJİK ÖNCELİĞİMİZ'

D

DÜNYABANKASIGRUBU KURULUŞU IFC (International Finance Corporation), Nobel İlaç'a biyoteknolojik ilaç üretim tesisi için 25 milyon dolar yatırım yaptığında (2017) biyoteknolojik ürünler için üretim ve Ar-Ge çalışmalarının geliştirilmesini kapsayan yatırım epey ses getirmişti.

IFC Başkan Yardımcısı Dimitris Tsitsiragos o günkü toplantı demecelerinde şunları söylüyordu: "IFC'nin Nobel İlaç'a yaptığı yatırım, Türk şirketlerinin ihracat odaklı büyümesini ve uluslararası genişlemesini desteklemek kapsamında, Türkiye'deki stratejimiz ile örtüşüyor. Nobel İlaç'ın üreteceği yüksek katma değerli ilaçları yerel ve uluslararası pazarlara sunulması, Türkiye'de ilaç sektöründeki dış ticaret açığının kapanmasına da destek olacaktır."

5 milyar dolarlık portföy ile IFC'nin tüm dünyada en çok yatırım yaptığı ikinci ülke konumundaki Türkiye, Nobel İlaç ile adım bir kez daha duyurmuştu böylece...

Yıllık cirosunun yüzde 5'ini Ar-Ge çalışmalarına ayıran Nobel İlaç, 2014 yılında Sağlık Bakanlığı destek programı kapsamında TÜBİTAK tarafından yapılan "Biyobenzer ilaçların yerli olarak geliştirilmesi ve üretilmesi" duyurusunda, projesi onaylanan ilk firma olmuştu. Nobel İlaç'ın biyoteknolojik ilaç üretim projesi, DNA dizaynından başlaması ve ileri seviye biyomühendislik uygulamalarını içermesi nedeniyle devlet destekli ilk biyoteknoloji projesi ünvanını taşıyordu aynı zamanda.

Aradan geçen kısa sürede biyoteknolojik ilaçların sürdürülebilir bir sağlık sistemi için önemli fırsatlar yarattığı fikrini paylaşan Ulkar

Holding ve Nobel İlaç Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Ulusoy, "Dünyadaki gelişmelere paralel olarak Türkiye!de de biyoteknolojik ilaçların üretimine geçilmesi büyük önem taşıyor. IFC'nin yatırım desteğiyle Nobel, şu anda Türkiye'de ve Nobel'in ihracat yaptığı ülkelerde mevcut olmayan katma değeri yüksek ürünleri içerecek şekilde ürün portföyünü genişletecek. Böylece bu ülkelerdeki milyonlarca insanın uygun fiyatlı ve yüksek kaliteli ilaçlara erişebilmelerini sağlayacağız" diyordu.

Nobel İlaç, biyoteknolojiyi stratejik bir öncelik olarak görüyor. 2023 yılına kadar geliştirilecek en az bir yerli biyoteknolojik ilaç hem yurtiçinde hem de yurtdışında insan sağlığının hizmetine sunmayı hedefliyor.

Hedefler büyük oysaki Türkiye'de pazarlanan biyoteknolojik ilaçların tamamına yakını ithal ediliyor. Nobel İlaç, ithalatın yüksek olduğu ilaç sektöründe 50 ülkeye yaptığı ihracat başarısı ile dış ticaret açığı vermeyen Türkiye'deki tek yerli ilaç firması olarak kendini konumlandırıyor. Ulusoy bu konunun altını çiziyor. Biyoteknolojik ürünlere erişiminin artırılmasının, kamu sağlık bütçelerinin daha verimli kullanılması ve ilaç ithalatına bağlı dış ticaret açığının azaltılmasının önemine değiniyor. Biyoteknolojik ilaç üretim altyapısının az olduğu Türkiye'de devlet desteği ve kamu-özel sektör ortaklıkları, biyoteknolojik ilaçların yerli üretimi için çok gerekli. Bu nedenle Nobel İlaç'ın attığı adım büyük önem taşıyor.

Türkiye dışında Kazakistan ve Özbekistan'da da büyük kapasiteli üretim tesislerine sahip olan ve 20'den fazla ülkedeki faaliyetlerini, kendi kurduğu temsilcilik ve şirketleriyle yürüten Nobel İlaç'ın serüveni pek çok girişimciye ilham verecek düzeyde...

Ailesinin 1950'lerde İstanbul'da iki eczane ile kurduğu işi 1990'da devralan Ulusoy'un Nobel İlaç, 50 senede 600 milyon lira ciroya ulaşan bir ilaç devi bugün. Nobel, yurtdışında üretim yapan ilk ve tek Türk ilaç şirketi. Ve bu 1992'den bugüne, Ulusoy'un yeni pazarlar yaratmak için Türk Cumhuriyetleri'nde mekik dokumasıyla ortaya çıkan bir sonuç.

Ulusoy; "Ben bu işe altı yaşında eczanede paket sararak, şişe yıkayarak başladım" diyor ve yatırım felsefesini "Kârlı görünen, riski öngörülebilir, değerlerimize, ilkelerimize uygun yatırım" şeklinde özetliyor. Bildiğiniz, severek yaptığınız, ekonomik karşılığı da olan işe girmek Ulusoy'a göre her zaman için doğru bir yatırım. Ulusoy'un bugüne kadar yaptığı en iyi yatırımsa yurtdışına açılma kararının ardından yaptığı Orta Asya yatırımı...

ÖZBEKİSTAN DEVLET TELEVİZYONLARINDAN "Özbekistan 24" kanalı, ülkedeki yatırımları ve hedefleri hakkında bilgi almak üzere Nobel İlaç Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Ulusoy ile birarada. Ulusoy, isabetli yatırımlarından birini gerçekleştirdiği Özbekistan için TV kanalına, "Nobel, 2002 yılından bu yana Özbekistan'da faaliyet gösteriyor. Bugünkü Nobel Pharmsanoat o günlerden bugüne geldi. Cumhurbaşkanı Mirziyoyev'den çok güzel şeyler duyduk. Türkiye'deki know how'ımızı Özbekistan'a aktarmaya devam edeceğiz. Yatırımları artıracamız, hammadde üretimi planlıyoruz. Özbekistan'dan başka ülkelere ihracat yapmayı istiyoruz" diyordu.

Nobel İlaç, yüzde yüz yerli sermayeli Türk şirketi olarak uluslararası pazarlarda Türk markasını geniş bir coğrafyada temsil

Nobel İlaç, sadece eşdeğer ilaç üreten şirket konumundan çıkıp, orjinal molekül de keşfeden ve insanlığın yararına sunan bir şirket olma hedefinde ilerliyor.

EN ZORU RUSYA PAZARI!

► Hasan Ulusoy, ihracat pazarlarında yaşadığı sıkıntıları deneyimleriyle paylaşırken en zorlandığı pazarın Rusya olduğunu söylüyor.

"Türkiye ilaç konusunda net bir ithalatçı konumunda. İlaç üretiminde kullanılan hammaddeler de ağırlıklı olarak ithal ediliyor. Şirket olarak global gücümüzün farkındayız. En fazla ihracat yapan Türk firmasıyız. Türkiye Cumhuriyetlere ilk gitmemizin sebebi, Ata topraklarımız olmasıydı.

En zorlandığımız ülke Rusya oldu. Tam ruhsatlama yaptık, kadro kurduk hatta pazarlama faaliyetine de geçmiştik ki uçak krizi çıktı. Ama sonradan krizleri aştık. Şimdi ana hedefimiz Rusya pazarında daha çok büyümek. Bu ülkelerin dışında Bulgaristan ve Bosna Hersek'te ise çok iyi durumdayız."

NOBEL İLAÇ, AR-GE'DE MİLLİ BİYOBENZER İLAÇ ÜRETİMİ İLE ALANINI GENİŞLETİYOR. YILLIK CİROSUNUN YÜZDE 5'İNİ AR-GE ÇALIŞMALARINA AYIRAN NOBEL İLAÇ, 2023 VİZYONU ÇERÇEVESİNDE BİYOBENZER İLAÇLARIN YERLİ OLARAK GELİŞTİRİLMESİ VE ÜRETİMİ PROJESİ İÇİN DESTEK VERİYOR.

ediyor. Nobel İlaç'ın son dönemde Fortune 500 performansını "bilimsel temelli ve global hedefli şirket" odağına yerleştirmek mümkün.

Nobel İlaç, yüzde yüz yerli sermayeli Türk şirketi olarak uluslararası pazarlarda Türk markasını geniş bir coğrafyada temsil ediyor. Nobel İlaç'ın son dönemde Fortune 500 performansını "bilimsel temelli ve global hedefli şirket" odağına yerleştirmek mümkün. Nobel, yıllık dört milyar dolar cari açığı bulunan eczacılık ürünleri sektöründe açık vermeyen tek yerli firma. Yıllardır ihracatı ithalatından fazla olan tek firma. Bu başarısını, 2000'li yılların başında oluşturduğu 'Dışa Açılma Stratejisi'ne borçlu. İlk olarak Özbekistan ve Kazakistan'da yatırıma başlayan, bugün iki ülkede iki fabrikaya, yüzlerce ürüne sahip firmanın yeni yatırımları da var. 50'şer milyon kutu yıllık üretim kapasitesine sahip bu fabrikalardan çevre ülkelere de ihracat yapıyor. Taşkent merkezli Nobel Pharmsanoat ve Almatı merkezli Nobel AFF'nin yaklaşık 400'er çalışanı mevcut. Ayrıca, Moğolistan'dan Almanya'ya kadar çok geniş bir coğrafyada 18 ülkede daha organizasyonu olan Nobel, yakın dönemde yeni bölgelere de açılmayı planlıyor.

Nobel İlaç sadece yurtdışı değil, yurtdışında de sürdürülebilir başarı peşinde. Ürünleriyle yurt içi ve yurt dışı faaliyetlerini aralıksız sürdürüyor. Ağrı kesici ve romatizmal ilaçlar, antibiyotikler ve mantar ilaçları, soğuk algınlığı ilaçları, sindirim sistemi ilaçları,

NOBEL İLAÇ 'BİYOTEKNOLOJİ, STRATEJİK ÖNCELİĞİMİZ'

üriner sistem ilaçları, kalp ve damar sistemi ilaçları, merkezi sinir sistemi ilaçları ve onkoloji ilaçları belli başlı ilaç portföyü...

Nobel İlaç üretim ve Ar-Ge faaliyetlerini Düzce'de, hammadde üretimini Çerkezköy'de gerçekleştiriyor. İthalatın yüksek olduğu ilaç sektöründe 50 ülkeye yaptığı ihracat başarısı ile dış ticaret açığı vermeyen Türkiye'deki ilaç firması olarak öne çıkıyor. Uluslararası standartlara göre üretilen ürünleriyle yurtiçi ve yurtdışında kişisel ve mesleki donanımlı, yaklaşık 2 bin 500 çalışanıyla da büyük bir aile.

Ulusoy gelinen noktayı anlatırken, "Küçük ölçekli bir şirket iken bugün Türkiye'nin sayılı şirketleri arasında yerimizi aldık. Ancak biz sadece rakamlarla var olmak istemedik ve bunu da başardığımızı düşünüyorum. Özellikle bu 17 sene içinde Türkiye, sonuncusunun içinde olmak üzere üç ekonomik kriz yaşadı. Bir üretici şirket olarak etkilenmemek mümkün değil ancak biz bu etkiyi çalışanlarımıza yansıtmadan, alınabilecek her tür önlemi aldık, ahyoz. Bir yandan da gerek yurtiçinde, gerekse yurtdışında yatırımlarımızı sürdürüyoruz. Yılları kapsayan uzun bir süreç gerektirmesine rağmen gelişmekte olan, bilhassa Orta Asya ülkelerine yatırımlarımızı sürdürüyoruz. Biz dinamizmle çalışmanın yanında sabırlı olmayı da öğrendik. Sabır

istikrarımızın anahtarı oldu. Bugünkü konumumuzu da büyük oranda bu yaklaşımımıza borçluyuz" diyor.

Ulusoy ilaç sektörünün can damarı olan ihracat konusunda ise oldukça ümitli. "Hedef hiçbir zaman 'bir bakıp dönelim' gibi bir strateji üzerine olmamalı" diyor. **Nobel İlaç** adına büyük hedeflerden biri de ithalat-ihracat dengesini korumak ve her zaman orta vadede ihracat oranını artırmak.

Ulusoy, "Orta Asya ve gelişmekte olan ülkelere yaptığımız ihracatlar var. Bu ülkelere Nobel adıyla ve markasıyla, Batı standardında kalite sunuyoruz ve adımızı tanıtıyoruz. Örneğin Kazakistan'da, Özbekistan'da Nobel ürünleri, kalitesiyle öne çıkıyor ve tercih ediliyor. Nobel'in ihracatı sadece ürün kapsamıyor, kaliteyi de temsil ediyor. Bu, bir pazarda kalıcı olabilmek için gereken temel şartlardan biridir. Bugün geldiğimiz konumumuz da bunun en güzel kanıtıdır" diyor.

İLAÇ SEKTÖRÜ TÜRKİYE'DE HIZLI büyüyen sektörlerden. Sektör, Endüstri 4.0 ile gelen değişim sürecini gündeminde tutuyor. İlaç sanayisi Endüstri 4.0 dönüşümüne, otomotiv, havacılık ve savunma gibi sektörlerle aynı hızda başladı. Günümüzde 20 milyar TL'yi aşkın yıllık satış hacmi ile dünyanın 16. büyük ilaç pazarı konumunda olan Türkiye'de ilaç sektörü hızlı bir büyüme eğilimi gösteriyor. Çok sayıda yerli ve yabancı firmanın yer aldığı parçalı bir yapıya sahip olan ilaç sektörünün büyümesinde, nüfusun yaşlanması, yerli ve yabancı oyuncu sayısının artması, yeni ürünlerin pazara çıkması gibi birçok sebebin yanı sıra hastane kanalının da önemli bir payı olduğunu söyleyebiliriz.

Dijitalleşme, üretim süreçlerini daha akıllı ve verimli modellerle geliştirme, Ar-Ge'den, ilaç temsilcilerinin saha çalışmalarını takibe kadar sektörün planları arasında yer alıyor ve tabii dijital dönüşümün ön koşulu olan inovasyon kültürü, ilaç firmalarının kurumsal kültürlerinin değişmez parçasını oluşturuyor. İnsan yaşamı sorumluluğu, rekabet zorlukları ve itibar gibi güçlü etkenlerin etkisi ile hız kazanan değişim yaratma kapasitesi, diğer sektörleri de etkileyen güce sahip. Sağlık sisteminin içinde yer alan birçok yenilik ilaç sektörünü de ilgilendiriyor. Bugün robotik sistemlerle yapılan ve olumlu sonuçlar veren ameliyatlara bile, sağlık sektöründeki ilaç kullanım dinamiklerini etkiliyor. Dünya reçeteli ilaç satışları ve kategoriler incelendiğinde, yılda 5,6 oranında ortalama büyüme ile 2022'de toplam 1 trilyon dolar seviyesine ulaşacağı öngörülmüyor.

Eşdeğer ilaç Ar-Ge'si yapan **Nobel İlaç**, ilaç sektöründe yerini sağlamlaştırmak için Ar-Ge ve yatırım çalışmalarına farklı bir açı kazandırmış. **Nobel İlaç** Ar-Ge'sine gerekli önemi veriyor. Ulkar Holding bünyesinde kurulan **Nobel İlaç** Ar-Ge Merkezi'nde yaklaşık olarak 100 araştırmacı ile neredeyse yeni kurulan bir eczacılık fakültesi ayarında bilim adamı istihdam ediliyor.

Ar-Ge ciddiyetini ve önemini kavrayan şirket adına Ulusoy, dünya ilaç sektörünü anlatırken dünyayı ikiye ayırıyor. Birinci grup, Avrupa, Amerika ve Japonya olmak üzere Ar-Ge ağırlıklı ülkeler. İkinci grup ise Hindistan, Çin ve Güney Kore gibi gelişmekte olan ülkeler...

Ulusoy sözlerini şöyle sürdürüyor: "Birinci grup ile kendinizi kıyaslamamız hiç mümkün değil. Ancak, ikinci gruptaki ülkeler

NOBEL İLAÇ KADIN İSTİHDAMINI DESTEKLİYOR

► Şirket yönetim kurulu ve üst düzey kadın yöneticiler açısından **Nobel İlaç**, istihdamdaki kadın oranını artıracak.

Nobel İlaç üst yönetiminde kadınların oranı yüzde 50. **Nobel İlaç** İcra Kurulunun 12 üyesinden 6'sı kadın yönetici. Nobel'de Bilgi Teknolojileri, İnsan Kaynakları, Strateji, Tedarik Zinciri, Ticari Operasyonlar ve Tüketici Sağlığı Direktörlükleri İcra Kurulu seviyesinde kadın yöneticilerle temsil ediliyor. **Nobel İlaç**'ta ayrıca 60 kişilik

Genişletilmiş Liderlik Ekibi'nin de yüzde 40'ı kadın yöneticilerden oluşuyor. Geçtiğimiz yıl yapılan bir araştırmaya göre kadın yönetici dostu 100 şirket arasında 54. sırada yer bulan ve bu listede yer alan üç ilaç firmasından biri olarak dikkat çeken **Nobel İlaç**, bu sene sıralamada çok daha yukarı sıralarda yer almayı hedefliyor.

bundan 30-40 sene önce ilaç sanayileri bizden çok alt seviyelerde olan ülkelerdi. Şimdi Hindistan bizi geçti. Bu ülkeler kendi kurallarını koydular. Devletimizin de kendi ilaç sanayisini koruması gerek. İlaç stratejik bir ürün, bir silah... Devlet desteği gören ülkelerde ilaç sanayii gelişiyor. Dileğim, bundan sonra ilaçta Ar-Ge'ye gerekli desteğin verilmesidir. Türkiye'nin uzun vadeli menfaatleri için bu son derece önemli bir husus."

"Parayı kazanırken dikkat et! Harcarken zaten gideceği yeri bulur..." Yıllar önce bir büyüğünden gelen bu nasihat, Türkiye'nin yerli sermayeli en büyük ilaç şirketlerin biri olan **Nobel İlaç**'in sahibi Hasan Ulusoy'un iş hayatının yol gösterici mottosu...

"Geniş bir ürün yelpazesine sahibiz. Hedefimiz, halen pazarda olan ürünlerimizin sahip olduğu pazar paylarını korumak, yakın gelecekte halkımıza sunacağımız ürünlerle de toplam payımızı yükseltmek" derken şirket hedeflerini anlatıyor ve şöyle devam ediyor: "Gelişen pazar grupları başta olmak üzere birçok tedavi grubu için hazırladığımız potansiyeli yüksek ürünlerimiz yakın gelecekte pazarda olacaklar. Bu hedefler için organizasyonumuzu, eğitimimizi, rekabet gücümüzü ve motivasyonumuzu iyileştirecek düzenlemeler planlıyoruz. Hedefimiz, **Nobel İlaç**'in çok uluslu global bir şirket olması. Sadece eşdeğer ilaç üreten şirket konumundan çıkıp, orjinal molekül de keşfeden ve insanlığın yararına sunan bir şirket olmayı istiyoruz."

ULUSOY İLE RÖPORTAJ BİTİMİ SOLUĞU, fotoğraf çekimi için **Nobel İlaç**'in koridorlarında alıyoruz. İyi bir kare ararken, kapı girişindeki KSS projelerine verdikleri desteği gösteren kampanyaya ait tasarımın önünde duruyoruz. "Peki sizinle ilgili hiç bilmediğimiz bir şeyler var mı? diye soruyorum. Bugüne kadar hiç anlatmadığı bir tutkusundan bahsediyor ve "Filateliye meraklıyım ve çok özendiğim bir pul koleksiyonuna sahibim" diyor.

Görmek istiyoruz diyerek tekrar odasının bulunduğu kata çıkıyoruz. Odasından getirdiği ve özel ambalajlardaki kağıt tomarını teker teker açıyor... Sadece posta pulu değil, ilk gün zarfı, özel gün damgası, antiye, posta tarihi ve benzeri maddelerin de yer aldığı "Türk Büyükleri Pul Koleksiyonu"nu büyük bir titizlikle toplantı masasının üzerine yayıyor. Her biri birbirinden değerli Türk büyüklerinin

Ulusoy, "Türk Büyükleri Pul Koleksiyonu" için sabırlı ve özverili bir çalışma gerçekleştirmiş.

pul koleksiyonu en eski 1954 yılına kadar uzanıyor. Hepimiz büyüleniyoruz.

Bu iş için isteğin yanı sıra disiplinin de gerekli olduğunu söylüyor Ulusoy... Öğreniyoruz ki bu tutkusu Alman Lisesinde okuduğu yıllarda başlamış. (1966) Onu bu hobiyle okulun Filateli Kulübü'nü kuran hocası Cahide Hanım tanıştırmış. Öğrencisinin pul koleksiyonunu hazırlarken gösterdiği istikrar ve başarıyı ise ona özgü hazırladığı ve bastırıldığı bir broşür ile ölümsüzleştiriyor. "Bir öğrencimiz pul koleksiyonunu nasıl hazırladı?" başlığıyla dikkat çeken broşürü Ulusoy özel kılıfların içinde saklıyor. Kendisi için çok derin anlamı ve değeri olan bu pul koleksiyonunun ve broşürün değer biçilemeyecek kadar önemli olduğunu vurguluyor.

Ulusoy, pul koleksiyonunun hazırlanışında gösterdiği özeni ve dikkati şüphesiz **Nobel İlaç**'in stratejileri için de gösteriyor. Onda derin bir disiplin hakim. Yılların tecrübesiyle, "İşe tutkunuzu katacaksınız" diyor. İş dünyasına girişimci ve yatırımcılara ise "asla yapmayın" dediği önemli tavsiyesi "dürüstlük, güven, samimiyet gibi değerleri asla kaybetmeyin" oluyor çünkü ona göre gerisi tekrar kazanılabiliyor. ■